

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 72 (5)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Oktobra 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6361

Anton Petersen & Henius, Kopenhagen, Danska.

Ručna granata.

Prijava od 11. septembra 1928.

Važi od 1. aprila 1929.

Ovaj pronalazak odnosi se na ručnu granatu, koja se sastoji od dva dela, od kojih jedan sadrži udarni upaljački mehanizam. Ovi se delovi mogu kretati jedan prema drugome, kada se ruka bacača zajedno sa ručnom granatom pri odbacivanju iste kreće u luku.

Pronalazak se u glavnom sastoji u tome što se oslobođenje udarnog upaljačkog mehanizma sprečava sa više jedno za drugim delujućih osiguranja poznate konstrukcije. Od tih osiguranja jedno je izvedeno kao organ, koji je zaglavljn između gore pomenutih delova, kada se isti nalazi u normalnom položaju. U isto vreme se drugo osiguranje sastoji od poluge ležeće u dršci ručne granate. (Osiguranje u vidu) Poluge se drži unutra prilisnuta rukom bacača u putu gore pomenutoga organa i to sve dolle, dokle bacač drži rukom obuhvaćenu dršku.

Kod ručne granate ovakve vrste ima se absolutna sigurnost za to, da ista neće eksplodirati pre nego što se za vreme bacanja toliko daleko udaljila od bacača, da ga njena eksplozija, koja bi se ranije dogodila, ne može da dohvati.

Na nacrtu je predstavljeno nekoliko oblika izvođenja. Sl. 1 i 2 pokazuju aksijalni presek, pri čemu su pomični delovi predstavljeni u dva razna položaja. Sl. 3 je presek po liniji III—III na sl. 1. Sl. 4 je nešto izmenjen oblik izvođenja ručne granate u izgledu sa strane. Sl. 5 i 6 pokazuju svaka za sebe podužni presek po jed-

nog oblika izvođenja osiguranja udarnog mehanizma i to sa delovima prestavljenim u raznim položajevima.

1 je kapa od livenog gvožđa ili t. sl. i ona služi tome, da u trenutku eksplozije da eksploziono komade. U sredini kape nameštena je cev 2 u čijem donjem delu je umetnuta patrona 3 sa udarno-upalnim šesirićem 4 i ogrličastim dnom 5 koje se može navrtiti na kraju cevi 2. Patrona 3 sadrži n. pr. komad upaljačkog fitilja, čija dužina odgovara n. pr. dužini gorenja od pet sekunada i koji na kraju sagorevanja pali razorač, čije se eksploziono dejstvo rasproslire kroz otvor 6 u cevi i pali razorni naboj ručne granate. Taj razorni naboj smešten je u sudu 7 u čijoj je sredini predviđen kanal za cev 2. Obično od lima napravljeni sud 7 može biti umetnut u kapu 1 sa velikim prostorom za igru i ima gore prstenatu ogrlicu 8 sa dva suprotno nameštena čepa 9. Preko ogrlice 8 može biti navučena cev 10 od lima ili t. sl., koja služi granati kao drška i ona je pomoću uglastih zareza odgovarajućih čepovima 9 (sl. 4) držana na ogrlici 8. Zarezi su obeleženi sa 11. Cev 10 zatvorena je gore pločom 12 i cev 2 je odvedena na gore kroz cev 10 do njenog gornjeg kraja. Između spoljnjeg praga 13 cevi 2 i gornje strane suda 7 nalazi se opruga 13 koja služi tome, da drži na svome mestu sud 7 u kapi 1. Unutra u cevi 2 predviđen je prstenasti prag 15 kroz koji se vodi udarni štap 16 lopatasta ili drugojače odgovarajući izvede-

na vrha 17. Prag 18 na udarnom štapu isto tako je i vodica. Između pragova 18 i 15 leži udarna opruga 19. Gore u cevi 2 nameštena je osovina 20 za ploču 21, koja se može okretati u otvorima 22 i 23 zidova cevi 2. Ploča 21 ima uglasti urez 24 čije se dno, kada je ploča u položaju pokazanom na sl. 1 nalazi baš iznad osovine 20 i to prilično uz nju, dok međutim uvo 25 ploče prolazi kroz prorez u ploči 12.

Udarni štap 16 ima vešalo 27 od žice, koje je na gornjem kraju. Vešalo može biti i od drugog kakvog materijala. Krivina vešala leži u dnu ureza 24, kada je zategnuta udarna opruga. Sve dok ploča 21 zauzima položaj pokazan na sl. 1 udarni mehanizam ne može biti oslobođen.

Ako uhvatimo granatu za dršku 10 i bacimo je na običan način na metu, tada se udaljuje prilično teška kapa 2 pod uticajem sile, koja je pričvršćena pokretom ruke od suda 7 i zauzima položaj prema sudu 7 pokazan na sl. 2. Cev 2 sleduje kapi i zateže oprugu 14. Usled toga ulazi unutra uvo 25 kroz zarez 26. Čim uvo 25 ploče 21 dođe pod dno ploče 12, prevrće se ploča 21 pod uticajem udarne opruge kao što je to tačkasto pokazano na sl. 2. U zidovima cevi 10 ispred ploče 21 predviđen je podužni zarez 28 (sl. 3), kroz koji uvo 25 može da se okreće slobodno za 180°, inače bi uvo udarilo o zid cevi 10, čime bi se sprečilo okretanje ploče 21. Usled okretanja ploče 21 vešalo 27 oslobodava se od useka 24. Oslobođeni udarni štap udara udarnom oprugom o upalni šeširić 4 i pali patronu 3. Za vreme gorenja upaljačkog fitilja, kreće se ručna granata kroz vazduh svojoj meti i eksplodira, kad protokne vreme, koje odgovara dužini upaljačkog fitilja.

U jednoj ploči 29 na poklopcu 12 zakačena je poluga 30 koja ide pored cevi 10 i jednim kolonom oko suda 7. Kraj 31 poluge, prema položaju pokazanom na sl. 2 dopire do gornje ivice kape 1 čime biva poluga 30 držana. Poluga 30 nosi gore ugaono savijenu ploču 32 (sl. 3), čija oba krila 28 mogu da uđu u cev 10 kroz prorez 28 i mogu da uhvate i podupru ploču 21.

Kad bacač ščepa ručnu granatu, tada on obuhvata cev 10 i njegova ruka pritisuje tada poluga 20. Kad pak izmane rukom, da baci ručnu granatu, tada se uvuče uvo 25 kroz prorez 26 i pri tome oba dela granate bivaju odvojena odn. udaljena jedna od drugoga. I tada se okreće ploča 21 pod uticajem udarne opruge. Ali sve dok bacač drži cev 10 i polugu 30, doliče on sprečava ploču 21 da se okrene preko položaja 21' (sl. 2) tako, da se vešalo 27 sa udarnim štapom 16 još uvek ne oslobađa. Tek

kad ruka bacača pusti cev 10, t. j. kada je on bacio ručnu granatu i kad je ona napustila ruku bacača, tek onda može da se ploča 21 dalje obrće, pri čemu usled zatezanja udarne opruge odskače poluga 30 od granate. Vešalo 27 može potom da se oslobodi zarezom ploče 21, i udarni šeširić vrh 17 udara tada o upalni šeširić 4 i dovođi do eksplozije, čim je upaljen fitilj upaljača.

Van poklopca 12 na uvelu 25 predviđena je rupa 35, kroz koju je provučena savijena čivija 33 sa prstenom 34. Sve dok se nalazi čivija u rupi 35 ne može se uvući uvo 25 kroz prorez 26 i na taj način postoji neophodna sigurnost protiv oslobodjenja udarnoga štapa. To osiguranje služi kao transportno osiguranje i vadi se tek onda, kada bacač želi da ručnu granatu spremi za upotrebu.

Kada bacač želi da se sprema za borbu, tada vadi on čivije 33 iz odgovarajućeg broja ručnih granata i stavlja iste na njemu povoljno mesto pored sebe. On je tada u položaju, da baca granate jednu za drugom na metu a da nema ma šta da radi dalje sa granatama, jer su one posle vađenja transportnog osiguranja potpuno spremne za upotrebu.

Na sl. 4, prestavljen je jedan dalji oblik izvođenja. Poluga 30 zamenjena je ovde polugom 36 koja slobodno federira a utvrđena je na sudu 7. Poluga 30 nosi gore ploču 37 koja ispunjava podužni prorez u cevi 10 kada polugu 36 previje bacač prema cevi 10. Kada bacač kod bacanja pusti cev 10, tada federira poluga 36 natrag i daje slobodan put ploči 21.

Sl. 5 i 6 prikazuju drugi oblik izvođenja osiguranja udarnoga štapa u zategnutom i udarnom položaju. Udarni štap 16 spojen je pomoću žičanog vešala 38 sa loptom 39 koja na sl. 5 leži na gornjoj ivici cevi 2 i ona je sprečena čepom 40 predviđenim na poklopcu 12, da prođe u cev 2.

Ako se cev 2 kao i ranije, povuče na dole prema cevi 10 tada lopta ima dovoljno mesta, da se uvuče u cev 2 (sl. 6) tako, da udarna opruga 19 može da vuče udarni štap na dole prema upaljačkom šeširiću.

Patentni zahtevi:

1. Ručna granata od dva dela, od kojih jedan sadrži upaljački mehanizam, i koji se u odnosu jedan prema drugom mogu da kreću, kada ruka bacača opisuje luk zajedno sa ručnom granatom za vreme bacanja, naznačena time, da se oslobodilac udarnog upaljačkog mehanizma (16, 19) sastoji od više jedno za drugim delujućih osi gurača po sebi poznate vrste, od kojih

je jedan od organa zaglavljn između delova (1, 2 i 7, 10) ručne granate, kad se isti nalaze u normalnom položaju, za vreme dok se drugo osiguranje sastoji od poluge (30, 36) ili t. sl., koja naleže unutra u dršci (10) granate i koja biva unutra prilisnuta i držana rukom bacača u putu organa (25, 39) dole, dok je bacač drži oko drške (10).

2. Oblik izvođenja ručne granate prema zahtevu 1, naznačen kapom (1) sa srednjom cevlju (2), u kojoj su smešteni patrona (3) sa upaljačkim šeširićem (4) i udarni štap (16) sa udarnom oprugom (19), oko koje se cevi nalazi sud (7) za razorni naboj, koji nosi cev (10) koji služi kao drška ručne granate i obuhvata cev (2), pri čemu je udarni štap (16) obešen u useku (24) ploče (21), koja je ploča okretljiva oko osovine (20) u cev (2) i ploča je snabdevena uvetom (25), koje u mirnom stanju granate (sl. 1) viri kroz prorez (26) u poklopcu cevi (10).

3. Ručna granata prema zahtevu 2, naznačena time, što je usečak (24) ugaoni i to da sa temenom ugla leži upravno iznad osovine (20), kad se granata nalazi u mirnome položaju (sl. 1).

4. Oblik izvođenja granata prema zahtevima 1 do 3, naznačen polugom (50) okretom u rupi n. pr. pločice (29) na cevi (10) i prolazećom duž pomenute cevi, koja poluga zatvara podužni prorez (28), na cevi

(10) koje poluge kraj (31) dopire do gornje ivice kape (1) i za vreme mirovanja granate nalazi se iza t. j. sa unutrašnje strane ivice kape.

5. Izmenjen oblik izvođenja ručne granate po zahtevima 1 do 3, naznačen federirajućom polugom (36), pritvrđenom na sud (7) i spolja može da dopre do cevi (10) tako, da ona zatvara podužni prorez (28), kad naleže na cev (10).

6. Ručna granata po zahtevu 4, naznačena time, što poluga (30) nosi ugaonu ploču (32), koja može da prođe kroz podužni prorez i može da podupire ploču (21).

7. Ručna granata po zahtevu 2, naznačena oprugom (14) umetnutom između suda (7) i praga (13) cevi (2) tako, da oba međusobno pokretna dela granate mogu biti čvrsto držani u jednom krajnjem položaju silom odgovarajući odmerene veličine.

8. Izmenjena ručna granata prema zahtevu 2, naznačena time, da se udarni štap (16) i udarna opruga (1) čvrsto drže u zaletnutom položaju i to pomoću lopte (39) ili t. sl. spojene sa udarnim štapom pomoću vešala od žice (38) ili t. sl., koja lopta počiva na ivici cevi (2) i odupire se na čep (40) predviđen iznad nje na poklopcu (12) cevi (10) tako, da se udarački mehanizam može da oslobodi tek onda, kada se cev (2) udalji za izvesnu odmerenu dužinu od čepa (40).

Fig. 1.

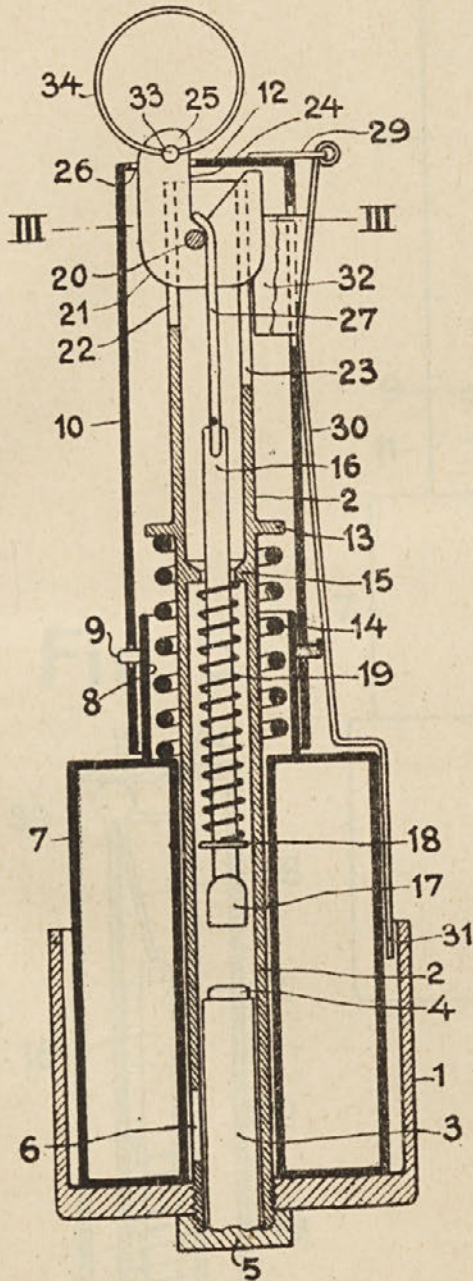

Fig. 2.

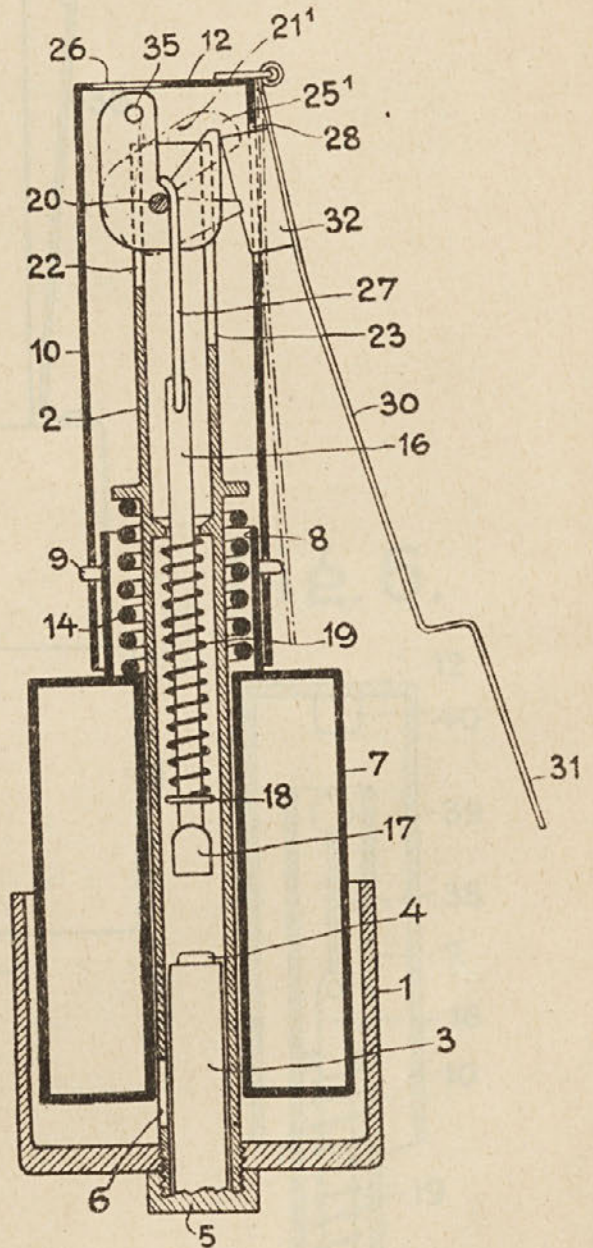

Fig. 3.

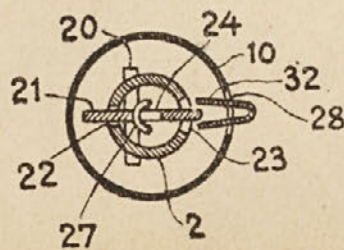

Fig. 4.

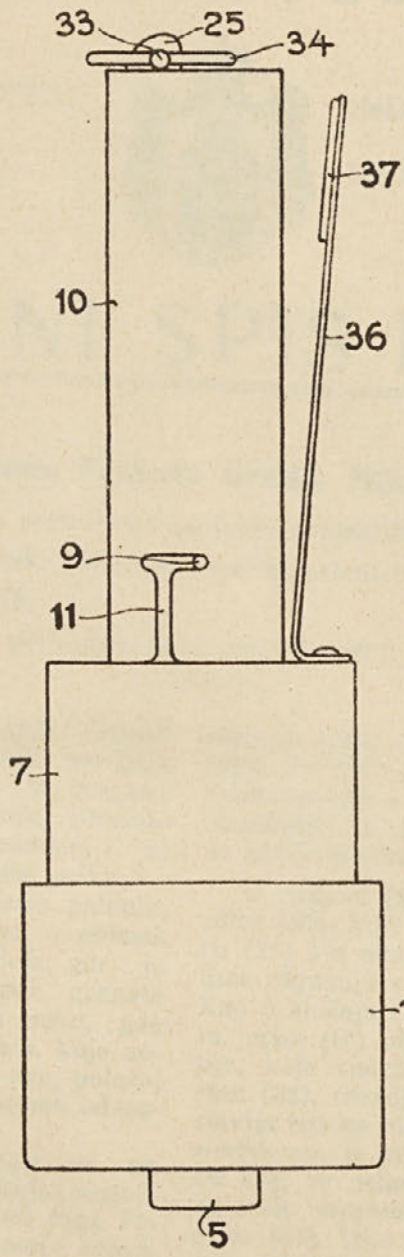

Fig. 5.

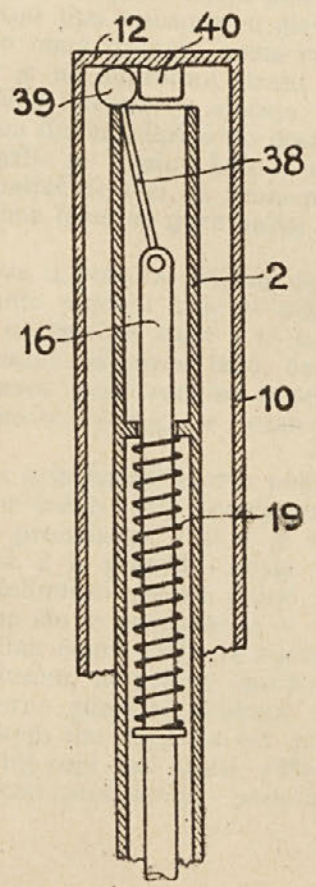

Fig. 6.

